

Asia: VN/28370/2020

## **Kuluttajaluottoja koskevan lainsäädännön tarkistaminen. Työryhmän mietintö.**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Lausuma asialle VN/28370/2020

Kuluttajaluottoja koskevan lainsäädännön tarkistaminen. Työryhmän mietintö.

Aurajoki Nordic Oy kunnioittavasti kiittää työryhmää sen kattavasta kulutusluottolainsäädäntöä koskevasta mietinnöstä, mutta esittää eriävän kantansa siinä ehdotetun korkokaton osalta. Nykypäiväisen oikeusvaltion periaatteiden mukaan lainsäädännön osalta tulee pystyä nojamaan sen ennustettavuuteen ja luotettavuuteen. Tämä ei ole mahdollista, mikäli aletaan käyttämään taannehtivaa lainsäädäntöä. Tämän vuoksi on kyseenalaista muuttaa kulutusluottolainsäädäntöä niin että sitä sovelletaan myös vanhempiin luottosopimuksiin, jotka on tehty silloisten voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Suomessa korkokattosäätely on jo yksi EU-maiden tiukimmista 20 %:n korkokatolla, joka asetettiin parin vuoden takaisella lakimuutoksella voimaan. Vertailuna kerrottakoon, että esim. Tanskan ja Ruotsin korkokatto on jopa 40 %. Korkokaton uudelleenlaskennalle ei myöskään ole esitetty riittäviä todelliseen näyttöön perustuvia kriteerejä.

Nykyinen 20 %:n korkokatto astui voimaan noin puoli vuotta ennen kuin Covid19-pandemia iski maailmanlaajuisesti, ja tuolloin tämän seurauksena uusi väliaikainen alhaisempi korkokatto astui voimaan. Tämän vuoksi varsinaista nykyistä todellista korkokattoa ja sen vaikutuksia ei ole voitu tarkkailla ja mitata tilastollisesti riittävästi – tai ainakin tällaisten tilastojen tulokset ovat vähintäänkin ennaikaisia. Nykyisen korkokaton tulisi olla käytössä pidemmän aikaa, jotta voimme analysoida sen todellisia vaikutuksia luotonantoon ja velkaantumiseen. Kun nykyinen 20 %:n korkokatto otettiin käyttöön, yhtenä sen ehtona oli myös seurata sen vaikutuksia. Tämä tulee tehdä, kuten on alun perin suunniteltukin ennen kuin voimme todeta, että lainsäädännön muuttamiselle olisi todellista tarvetta.

Aurajoki Nordic huomauttaa, että muitakin asiaan vaikuttavia lakimuutoksia on vireillä. Tällä viittaamme pääasiassa tulevien maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä (HE 109/2021 vp) ja positiivista luottorekisteriä (HE 22/2022 vp) koskevaa sääntelyä. Näillä tulee olemaan kokonaisuutena omat vaikutuksensa koko luotonmyöntöalaan, ja meidän pitäisi odottaa ja tarkkailla miten vireillä olevat muutokset vaikuttavat kuluttajiin – luotonantoon ja velkaantumiseen – ennen kuin ryhdymme uudelleen muuttamaan korkokattosääntelyä.

Ehdotettu uusi korkokatto-asetus sisältää myös merkittävän riskin siitä, että pienituloiset eivät saa luottoa. Tämä on asia, jota Suomen Asiakastieto Oy on käsitellyt myös aikaisemmissa lainsäädäntömuutoksissa korkokaton osalta. Kun säännöksiä kiristetään, osa kuluttajista jää luottomarkkinoiden ulkopuolelle enenevässä määrin. Tällöin pienituloisiksi luokiteltavalla kuluttajaryhmällä ei ole saatavilla luototusta akuutteihin väliaikaisiin rahatarpeisiin. Tämä voi siis vaikeuttaa kuluttajien kykyä rahoittaa ja ns. porrastaa välttämättömien hankintojen tekoa, kuten uuden puhelimen, tietokoneen tai pesukoneen ostamista. Suomen Asiakastieto Oy on myös todennut, että nämä korkokaton negatiiviset vaikutukset näkyivät heidän tilastoissaan jo ennen Covid19-pandemiaa nykyisellä korkokatonalla, vaikka se ei ehtinyt olla tuolloin käytössä kovin pitkään. Sama vaikutus oli nähtävillä jo myös tätä aikaisemman korkokattosääntelyn muutoksen kohdalla. On epätodennäköistä, että korkokaton alentaminen entisestään parantaisi tilannetta kuluttajien näkökulmasta. Todellinen ratkaisu tähän väistämättömään ongelmaan uupuu työryhmän raportista.

Ehdotettu uusi korkokatto tekee huonoa myös kilpailulle. Muutos voi saada aikaan korkeampaa korkoa suosivat yritykset siirtämään pääkonttorinsa toiseen maahan (EU:n sisällä), jossa on ns. ystävällisempää lainsäädäntöä asian osalta. Tämä luo myös regulatiivisen maariskin mahdollisille sijoittajille. Jatkuva korkosääntelyn muutos finanssialalla karkottaa potentiaalisten ulkomaalaisten sijoittajien halukkuutta sijoittaa suomalaisiin yrityksiin. Suomen kannalta tämä lisää myös riskiä siitä, että kuluttajat ohjautuvat hakemaan ja saamaan luottoa toisessa maassa toimivan luotonmyöntäjän kautta. Tällöin heillä ei ole tukenaan suomalaista vahvaa kuluttajaoikeussuojaa. Näin ollen myös ns. mustilta markkinoilta luottoa saavien kuluttajien lisääntyminen on validi riski, joka on otettava huomioon lainsäädäntöä tarkastellessamme ja muuttaessamme.

Näin ollen uuden ehdotetun korkosääntelyn haitat voivat olla suuremmat kuin sen hyödyt. Mielestämme ylivelkaantumista voidaan ehkäistä tehokkaammin muilla raportissa esitetyillä ja edellä mainituilla toimenpiteillä. Tiukka sääntely siitä, kenelle voimme antaa lainoja yhdistettynä tiukkaan kuluttajaoikeussuojaan ovat pääroolissa tässä.

Kunnioitavasti,

Bruce Rayner

CEO

Aurajoki Nordic Oy

Ron Ojala

CFO

Aurajoki Nordic Oy

Riihiluoma Rita  
Aurajoki Nordic Oy